

REFERENCE

Starý, P. & A. van Harten, 1973. A review of the Aphidiidae of Angola. — *Rev. Ciênc. biol. Univ. L. Marques* 5A: 105-120.

Binnenhaven 12, 6709 PD Wageningen, the Netherlands.

INITIATION À L'ENTOMOLOGIE. Vol. 1, 1979, A. Villiers: Anatomie, biologie et classification, pp. 324, figs. 225, 20 platen in kleur, geen index of literatuur; ISBN 2-85004-014-2. Vol. 2, 1979, R. Jeannel: Paléontologie et peuplement de la terre, 2e ongewijzigde druk, pp. 101, figs. 24, 15 platen, geen index of literatuur. Prijs (gebonden) resp. 120 F en 48 F. Société nouvelle des Éditions N. Boubée, 11, Place St. Michel, 75006 Paris.

De uitgeverij Boubée is begonnen aan een heruitgave van de „Nouvel Atlas d'Entomologie”, die nu duidelijkheidshalve „Atlas d'Entomologie” heet. Het eerste deel van Villiers, is een omgewerkte en sterk uitgebreide versie van een oorspronkelijk door Jeannel onder dezelfde titel uitgebracht boekje. Het zou een heel aardige inleiding tot de entomologie zijn, ware het niet dat het ontbreken van een index de hanteerbaarheid sterk vermindert. De kleurenplaten zijn erg lelijk, en behalve bij de bespreking van mimicry, nogal overbodig. Het ontbreken van een literatuurlijst is niet plezierig, maar — in tegenstelling tot het ontbreken hiervan in het tweede deel — nog te accepteren.

Het tweede deel is, naar uit de inleiding van deel 1 blijkt, om redenen van piëteit, ongewijzigd herdrukt. Nu is voor piëteit ten aanzien van het werk van Jeannel, dat uitmuntte door veelzijdigheid en visie alle reden. Maar dat neemt niet weg dat het niet aangaat om de klok stil te zetten. — Zowel de geologie als de palaeontologie, twee hoofdthema's uit het boek, hebben een sterke ontwikkeling doorgemaakt, en wat in 1945 gedurfd en up to date was is nu voor een belangrijk deel verouderd. — W. N. Ellis.

OVER DE TALRIJKHEID VAN DE SPHAEROPHORIA-SOORTEN VAN DE „MENTHASTRI-GROEP” (DIPTERA, SYRPHIDAE). In 1971 (*Ent. Ber., Amst.* 31: 176-182, 1971) publiceerde ik de gegevens over de *menthastri*-groep aan de hand van materiaal in vijftien collecties (samen 232 ♂♂, verdeeld over vijf soorten). De gegevens van *S. interrupta* (J. C. Fabricius) en *S. abbreviata* Zetterstedt waren samengevat onder de naam *S. picta* (Meigen) sensu Bánkowska. In 1978 ving ik op 24 vindplaatsen 365 ♂♂ van de „*menthastri*-groep”, de meeste op bloeiende heide, waar ik, indien mogelijk, een monster van 30 ♂♂ per vindplaats verzamelde. Het resultaat was als volgt (waarbij tussen haakjes bij elke soort of groepje de gegevens uit de publicatie van 1971 staan vermeld). *S. taeniata* (Meigen) 249 ♂♂ of 68% van de verzamelde *Sphaerophoria*'s van 21 vindplaatsen (93 ♂♂ of 40% van 63 vindplaatsen); *S. virgata* Goeldlin de Tiefenau 75 ♂♂ of 21% van 9 vindplaatsen (18 ♂♂ of 8% van 14 vindplaatsen). *S. philanthus* (Meigen) 38 ♂♂ of 10% van 11 vindplaatsen (46 ♂♂ of 20% van 29 vindplaatsen). *S. abbreviata* één ♂ en *S. interrupta* twee ♂♂ van twee vindplaatsen, samen 3 ♂♂ of 1% van 3 vindplaatsen (75 ♂♂ of 32% van 39 vindplaatsen). Uit deze getallen blijkt hoezeer de soortverhouding in het seizoen 1978 afweek van de totale verhouding uit de vele jaren voor 1971. In het oog springt vooral het verschil 1%-32%. De talrijkheid van deze soorten, onderling vergeleken, wisselt blijkbaar sterk. Misschien ook wel door onderlinge concurrentie: in een monster van 30 ♂♂ vindt men op heide doorgaans 3-4 soorten. Bovendien ving ik op 3.XI.1978 op de heide, 3 km ono van Zeist, ter controle van de talrijkheid, over precies dezelfde afstand en gedurende dezelfde tijd langs een heidepadje als op 17.VIII.1978. Op 3.IX ving ik slechts 10 ♂♂ (2 ♂♂ van *S. taeniata*, 8 ♂♂ van *S. virgata*) tegen 33 ♂♂ op 17.VIII (9 ♂♂ van *S. taeniata*, 21 ♂♂ van *S. virgata* en 3 ♂♂ van *S. philanthus*). Op andere bloemen in de omgeving van de heide vond ik op beide data geen ♂♂, zodat de bevolking op 3.IX rondweg 30% was in vergelijking met die van 17.VIII. Uit deze en de vorige getallen blijkt exakt hoe moeilijk het is een totale seizoenstalrijkheidsschatting als „algemeen” e.d. vast te stellen. Per jaar (en ook binnen de uiterste vliegdata) zijn grote verschillen mogelijk.

V. S. van der Goot, N. Anslinstraat 42, 1068 WN Amsterdam.